

23.02.063.093

Για υπόμνημα
12/5/2022

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΦΟΒΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ**

ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2022

[Signature]
- Επ. Νομικών
11/5/22

ΕΠΕΙΔΗ, ο σχολικός εκφοβισμός αποτελεί, καθ' ομολογίαν, ένα πολύ σοβαρό κοινωνικό φαινόμενο το οποίο παρουσιάζεται ολοένα και συχνότερα στη σημερινή εποχή, με ανυπολόγιστες βραχυπρόθεσμες αλλά και μακροπρόθεσμες συνέπειες επί της ψυχολογικής υγείας, ενίοτε δε και της σωματικής ακεραιότητας του μαθητή που υπόκειται σε εκφοβιστική, επιθετική και κακοποιητική συμπεριφορά από άλλο μαθητή ή/και ομάδα μαθητών, η οποία επισυμβαίνει σε σχολικό ή άλλο συναφή χώρο, στον οποίο συναθροίζονται μαθητές,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, τα περιστατικά της κατ' εξακολούθηση και εκ προθέσεως ασκούμενης εκφοβιστικής, σκληρής και κακοποιητικής συμπεριφοράς από μαθητή ή ομάδα μαθητών σε σχολικούς και άλλους συναφείς χώρους, στους οποίους συναθροίζονται μαθητές με δέκτες άλλους μαθητές αδύναμους να αντιδράσουν και χωρίς δυνατότητα προστασίας τους, προσλαμβάνει ολοένα και πιο ανησυχητικές διαστάσεις, βασιζόμενα στην ανισορροπία δυνάμεων του ασκούντος τον εκφοβισμό έναντι του δέκτη αυτού,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η τοιαύτη εκφοβιστική συμπεριφορά αφορά όχι μόνο τον μαθητή δέκτη του εκφοβισμού αλλά και τον μαθητή που ασκεί τον εκφοβισμό, αφού σύμφωνα με επιστημονικές θέσεις, τέτοια συμπεριφορά αυξάνει την πιθανότητα εμφάνισης εγκληματικών τάσεων κατά την ενήλικη ζωή του εν λόγω μαθητή,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, ως εκ των ανωτέρω χρειάζεται παρέμβαση από την πολιτεία για τον μαθητή που ασκεί εκφοβισμό, ώστε πέραν της λήψης κατασταλτικών μέτρων, ούτος να τύχει περαιτέρω ουσιαστικής στήριξης με την επιβολή αναμορφωτικών μέτρων ύστερα από απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, ο σχολικός εκφοβισμός συνιστά, κατ' ουσίαν, μία συνειδητή επιθετική πράξη που εκδηλώνεται από ένα ή περισσότερους μαθητές και συνιστά μία ιδιαίτερη πτυχή και/ή μορφή ρατσισμού, η οποία αναπτύσσεται κυρίως σε κοινωνίες ανισοτήτων,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η κατ' εξακολούθηση σκληρή, εκφοβιστική και κακοποιητική συμπεριφορά από μαθητή εναντίον άλλου μαθητή οδηγεί σε μη αναστρέψιμες καταστάσεις πόνου, αναστάτωσης και φόβου, αφού ο μαθητής που γίνεται δέκτης τέτοιων καταστάσεων στις πλείστες των περιπτώσεων αποκρύβει τα τεκταινόμενα, με αποτέλεσμα όχι μόνο ο ίδιος αλλά και η

οικογένειά του να υπόκειται στις δυσμενείς συνέπειες χωρίς να μην είναι σε θέση να αντιδράσουν,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, για τον λόγο αυτό πρέπει να τύχει αποτελεσματικής αντιμετώπισης από την πολιτεία, με τη λήψη όχι μόνο προληπτικών, αλλά και κατασταλτικών μέτρων, για τον μαθητή που ασκεί εκφοβισμό,

185(I) του 2020.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, πέραν των δράσεων, μηχανισμών και προγραμμάτων που αναλαμβάνονται από το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Ενδοσχολικής Βίας Νόμου, απαιτείται η λήψη κατασταλτικών, αλλά και αναμορφωτικών μέτρων, σε εκείνες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ενδοσχολική βία και ο εκφοβισμός φτάνει στα άκρα και ο μαθητής που ασκεί εκφοβισμό κρίνεται ένοχος από το δικαστήριο,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, το ίδιο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τονίζει την ανάγκη εντοπισμού και επίλυσης των κοινωνικών προβλημάτων που σχετίζονται με τη νεανική εγκληματικότητα,

23(III) του 2005.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η Δημοκρατία δεσμεύεται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Άσκηση των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η οποία έχει κυρωθεί με τον περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για

233 του 1990
5(III) του 2000
9(III) του 2010.

την Άσκηση των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικό) Νόμο και έχει πεδίο εφαρμογής τα παιδιά που δεν έχουν ξεπεράσει την ηλικία των δεκαοκτώ (18) ετών, αλλά και από άλλα διεθνή κείμενα, ήτοι τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία κυρώθηκε με τον περί της Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικό) Νόμο, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), η οποία κυρώθηκε με το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα και τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2000/C 364/01),

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Σχολικού Εκφοβισμού και της Εκφοβιστικής Συμπεριφοράς σε Σχολικούς και Άλλους Συναφείς Χώρους (Ποινικοποίηση, Καταστολή και Αναμόρφωση) Νόμος του 2022.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

55(I) του 2021.

«αρμόδιο δικαστήριο» σημαίνει το Δικαστήριο Παιδιών που συγκροτείται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 64 του περί Παιδιών σε Σύγκρουση με τον Νόμο Νόμο σε κάθε επαρχία της Δημοκρατίας για την εκδίκαση υποθέσεων μεταξύ παιδιών, κατά την έννοια που αποδίδεται, αντιστοίχως, στους όρους «παιδί» και «παιδί σε σύγκρουση με τον νόμο» από τις διατάξεις του εν λόγω Νόμου.

«διαδικτυακός εκφοβισμός» σημαίνει τον εκ προθέσεως και κατά ηλεκτρονικό τρόπο ασκούμενο εκφοβισμό από μαθητή και/ή ομάδα μαθητών που ασκούν εκφοβισμό κατά μαθητή δέκτη εκφοβισμού, μέσω της χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κινητής τηλεφωνικής συσκευής ή/και άλλης ηλεκτρονικής συσκευής, ο οποίος συνίσταται στη δημοσίευση ή αποστολή προσωπικών ή ευαίσθητων πληροφοριών που αφορούν τον μαθητή δέκτη εκφοβισμού, τη δημοσίευση των σεξουαλικών προτιμήσεων ή προσωπικών προβλημάτων του σε πολλαπλούς παραλήπτες, τη δημοσίευση προσωπικών φωτογραφιών ή μηνυμάτων σε ιστολόγια, ιστοχώρους κοινωνικής δικτύωσης ή άλλες ιστοσελίδες, τη δημιουργία ψεύτικου διαδικτυακού πορτραίτου του μαθητή δέκτη εκφοβισμού σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης για τη γελοιοποίηση, τον εξευτελισμό ή τη διαπόμπευσή του, την αποστολή κακοποιητικών και/ή εξευτελιστικών μηνυμάτων ή βιντεογραφήσεων, την αποστολή στον ίδιο ή/και σε άλλους

παραλήπτες απειλών για τη σωματική ακεραιότητά του, τις επαναλαμβανόμενες νεκρές κλήσεις, την εγγραφή του μαθητή δέκτη εκφοβισμού σε ιστοχώρους πορνογραφικού περιεχομένου άνευ της συγκαταθέσεώς του και την αποστολή πορνογραφικού υλικού, τη δημοσίευση πραγματικών ή ψεύτικων φωτογραφιών σεξουαλικού περιεχομένου σε πλήθος παραληπτών, τη δημιουργία ιστοσελίδας που στοχοποιεί τον μαθητή δέκτη εκφοβισμού και στην οποία καλούνται άλλα πρόσωπα να δημοσιεύουν μηνύματα μίσους, σεξισμού, φασισμού για τον ίδιο, την παραβίαση του προσωπικού του λογαριασμού με τη χρήση του ονόματος ξένου χρήστη για τη διάδοση φημών και/ή ψευδών ειδήσεων για τον ίδιο και περιλαμβάνει κάθε άλλη συναφή πράξη που στοχεύει στην πρόκληση βλάβης, εξευτελισμού, αναστάτωσης και φόβου στον μαθητή δέκτη εκφοβισμού,

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

185(I) του 2020.

«ενδοσχολική βία» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τις διατάξεις του περί της Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Ενδοσχολικής Βίας Νόμου·

«εκφοβιστική συμπεριφορά» σημαίνει την κατ' εξακολούθηση και εκ προθέσεως ασκούμενη σκληρή και επιθετική συμπεριφορά από μαθητή και/ή ομάδα μαθητών που ασκούν

εκφοβισμό εναντίον μαθητή δέκτη εκφοβισμού, κατά την έννοια που αποδίδεται, αντιστοίχως, στους όρους αυτούς, από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, σε σχολικό ή άλλο συναφή χώρο στον οποίο συναθροίζονται μαθητές, η οποία προκαλεί τον εκφοβισμό του μαθητή δέκτη της τοιαύτης συμπεριφοράς, με συνέπειες ψυχολογικές ή σωματικές ή/και τις δύο.

55(Ι) του 2021.

«μαθητής» σημαίνει πρόσωπο, ηλικίας μεταξύ δεκατεσσάρων (14) και δεκαοκτώ (18) ετών, το οποίο φοιτά σε δημόσιο σχολείο ή ιδιωτικό σχολείο και που ως εκ της μαθητικής του ιδιότητας δύναται να συχνάζει και σε δημόσιο φροντιστήριο, ιδιωτικό φροντιστήριο ή σε θερινό σχολείο και περιλαμβάνει πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό πρώτο (21^ο) έτος της ηλικίας του, για το οποίο πρόκειται να εφαρμοσθούν τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του περί Παιδιών σε Σύγκρουση με τον Νόμο Νόμο μέτρα αναφορικά με το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου αδίκημα, εφόσον αυτό διαπράχθηκε πριν από τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου (18^{ου}) έτους της ηλικίας του και περιλαμβάνει ομάδα μαθητών με τα ίδια χαρακτηριστικά και μαθητές θεατές,

«μαθητής δέκτης εκφοβισμού» σημαίνει το ανήλικο πρόσωπο, ηλικίας μεταξύ δεκατεσσάρων (14) και δεκαοκτώ (18) ετών, εναντίον του οποίου στρέφεται άλλο ανήλικο πρόσωπο της ίδιας ηλικίας, ήτοι μαθητής που ασκεί εκφοβισμό, κατά την

έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, σε σχολικό ή άλλο συναφή χώρο,

«μαθητής θεατής» σημαίνει ανήλικο πρόσωπο, ηλικίας μεταξύ δεκατεσσάρων (14) και δεκαοκτώ (18) ετών, το οποίο παρίσταται σε οποιαδήποτε πράξη εμπεριέχεται στον ορισμό του όρου «σχολικός εκφοβισμός», κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και περιλαμβάνει ομάδα μαθητών θεατών με τα ίδια χαρακτηριστικά,

«μαθητής που ασκεί εκφοβισμό» σημαίνει το ανήλικο πρόσωπο, ηλικίας μεταξύ δεκατεσσάρων (14) και δεκαοκτώ (18) ετών, το οποίο εκδηλώνει εκφοβιστική συμπεριφορά που καταλήγει στον εκφοβισμό άλλου προσώπου της ίδιας ηλικίας, ήτοι του μαθητή δέκτη εκφοβισμού, σε σχολικό ή άλλο συναφή χώρο και περιλαμβάνει ομάδα μαθητών που ενεργεί με τον ίδιο τρόπο, μαθητή θεατή και/ή ομάδα μαθητών θεατών, κατά την έννοια που αποδίδεται, αντιστοίχως, στους όρους αυτούς από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου,

«σχολικός εκφοβισμός» ή «εκφοβισμός» σημαίνει τα προερχόμενα από τον μαθητή που ασκεί εκφοβισμό επί του μαθητή δέκτη εκφοβισμού αποτελέσματα εκφοβιστικής συμπεριφοράς, κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό

από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, τα οποία συνίστανται στην κατ' εξακολούθηση και εκ προθέσεως άσκηση μίας ή περισσοτέρων πράξεων, άμεσης ή έμμεσης, σωματικής ή ψυχολογικής βίας ή και στις δύο και που, ενδεικτικά και μη εξαντλητικά, είναι η διάδοση κακόηθων και/ή ψευδών φημών, η καθ' οιονδήποτε τρόπο δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων, οι απειλές ή εκβιασμοί, η απόσπαση προσωπικών αντικειμένων, τα χτυπήματα, σπρωξίματα ή τσιμπήματα, οι δαγκωνιές, το κακόηθες πείραγμα, η εκτόξευση υβριστικών ή κοροϊδευτικών εκφράσεων, σχολίων ή εμπαιγμού ως προς τη φυλή, την εθνικότητα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή άλλο χαρακτηριστικό του μαθητή δέκτη εκφοβισμού και περιλαμβάνει τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

«σχολικός ή άλλος συναφής χώρος» σημαίνει δημόσιο σχολείο μέσης γενικής ή μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό

10 του 1969	από τις διατάξεις του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
67 του 1978	Νόμου και περιλαμβάνει ιδιωτικό σχολείο, κατά την έννοια που
53 του 1979	αποδίδεται στον όρο αυτό από τις διατάξεις του περί Ιδιωτικών
4 του 1985	Σχολείων Νόμου, δημόσιο φροντιστήριο και θερινό σχολείο,
100 του 1985	κατά την έννοια που αποδίδεται, αντιστοίχως, στους όρους
168 του 1986	αυτούς από τους τους περί Ιδιωτικών Σχολείων και

- 65 του 1987 Φροντιστηρίων Νόμος του 1971 έως 1985, ιδιωτικό
129 του 1987 φροντιστήριο, κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό
157 του 1987 από τις διατάξεις του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας
162 του 1987 Ιδιωτικών Φροντιστηρίων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμο
180 του 1987 και περιλαμβάνει κάθε άλλο χώρο, δημόσιο ή ιδιωτικό, στον
245 του 1987 οποίο συναθροίζονται επί οργανωμένης ή μη βάσεως μαθητές
76 του 1988 για την άσκηση οποιασδήποτε δραστηριότητας συνάδουσας με
107 του 1988 τη μαθητική ιδιότητα, διδακτικής ή ψυχαγωγικής.
234 του 1988
105 του 1990
135 του 1991
151 του 1991
251 του 1991
12(I) του 1992
50(I) του 1992
78(I) του 1992
80(I) του 1992
81(I) του 1992
116(I) του 1992
40(I) του 1993
46(I) του 1993
8(I) του 1994
37(I) του 1994
26(I) του 1995
72(I) του 1995

25(I) ΤΟΥ 1996
43(I) ΤΟΥ 1996
110(I) ΤΟΥ 1996
42(I) ΤΟΥ 1997
88(I) ΤΟΥ 1997
5(I) ΤΟΥ 1998
23(I) ΤΟΥ 1998
46(I) ΤΟΥ 1998
57(I) ΤΟΥ 1998
79(I) ΤΟΥ 1998
12(I) ΤΟΥ 1999
30(I) ΤΟΥ 1999
44(I) ΤΟΥ 1999
84(I) ΤΟΥ 1999
157(I) ΤΟΥ 1999
31(I) ΤΟΥ 2000
48(I) ΤΟΥ 2000
83(I) ΤΟΥ 2000
131(I) ΤΟΥ 2000
13(I) ΤΟΥ 2001
21(I) ΤΟΥ 2001
162(I) ΤΟΥ 2001
163(I) ΤΟΥ 2001
135(I) ΤΟΥ 2002
207(I) ΤΟΥ 2002

17(I) του 2003
113(I) του 2003
44(I) του 2004
80(I) του 2004
100(I) του 2006
36(I) του 2007
52(I) του 2007
84(I) του 2008
21(I) του 2010
93(I) του 2010
21(I) του 2011
24(I) του 2011
195(I) του 2011
76(I) του 2012
164(I) του 2012
8(I) του 2014
76(I) του 2014
101(I) του 2015
127(I) του 2015
128(I) του 2015
185(I) του 2015
48(I) του 2016
74(I) του 2016
19(I) του 2017
61(I) του 2017

68(I) του 2018
 54(I) του 2019
 124(I) του 2019
 24(I) του 2021.
 147(I) του 2019
 168(I) του 2020.
 5 του 1971
 56 του 1983
 123 του 1985
 154(I) του 1999
 18(I) του 2004
 109(I) του 2006
 77(I) του 2008
 18(I) του 2012
 117(I) του 2018
 147(I) του 2019.
 117(I) του 2018
 137(I) του 2020
 67(I) του 2021.

Ποινική δίωξη
 κατά μαθητή που
 ασκεί εκφοβισμό.

55(I) του 2021.

3. -(1) Μαθητής που ασκεί εκφοβισμό ή μαθητής θεατής, είναι ένοχος ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες ή σε χρηματική ποινή μέχρι δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ή και στις δύο αυτές ποινές, νοουμένου ότι η πράξη

- Κεφ. 154. σχολικού εκφοβισμού που έχει προβεί δεν τιμωρείται βάσει των
3 του 1962 διατάξεων του Ποινικού Κώδικα ή οποιουδήποτε άλλου εν ισχύι
43 του 1963 Νόμου, με ποινή βαρύτερη της προβλεπόμενης από τις
41 του 1964 διατάξεις του παρόντος Νόμου:
- 69 του 1964
70 του 1965
5 του 1967
58 του 1967
44 του 1972
92 του 1972
29 του 1973
59 του 1974
3 του 1975
13 του 1979
10 του 1981
46 του 1982
86 του 1983
186 του 1986
111 του 1989
236 του 1991
6(I) του 1994
3(I) του 1996
99(I) του 1996
36(I) του 1997
40(I) του 1998

45(I) του 1998
15(I) του 1999
37(I) του 1999
38(I) του 1999
129(I) του 1999
30(I) του 2000
43(I) του 2000
77(I) του 2000
162(I) του 2000
169(I) του 2000
181(I) του 2000
27(I) του 2001
12(I) του 2002
85(I) του 2002
144(I) του 2002
145(I) του 2002
25(I) του 2003
48(I) του 2003
84(I) του 2003
164(I) του 2003
124(I) του 2004
31(I) του 2005
18(I) του 2006
130(I) του 2006
126(I) του 2007

127(I) του 2007
70(I) του 2008
83(I) του 2008
64(I) του 2009
56(I) του 2011
72(I) του 2011
163(I) του 2011
167(I) του 2011
84(I) του 2012
95(I) του 2012
134(I) του 2012
125(I) του 2013
131(I) του 2013
87(I) του 2015
91(I) του 2015
112(I) του 2015
113(I) του 2015
31(I) του 2016
43(I) του 2016
31(I) του 2017
72(I) του 2017
23(I) του 2018
24(I) του 2018
108(I) του 2018
134(I) του 2020

150(I) του 2020
 27(I) του 2021
 45(I) του 2021
 190(I) του 2021.

Νοείται ότι, για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά μαθητή που ασκεί εκφοβισμό ή μαθητή θεατή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, απαιτείται η συγκατάθεση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

95 του 1972
 41(I) του 1997
 186(I) του 2003.
 55(I) του 2021.
 Μέρος IV
 Μέρος V.

(2) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων του άρθρου 3 και του περί της Υφ' Όρον Αναστολής της Εκτελέσεως Ποινής Φυλακίσεως εις Ωρισμένας Περιπτώσεις Νόμου, το δικαστήριο κατά την επιβολή της ποινής ενεργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους IV και του Μέρους V του περί Παιδιών σε Σύγκρουση με τον Νόμο Νόμου ως προς τη διαδικασία και τη μεταχείριση μαθητή που ασκεί εκφοβισμό και δύναται βάσει αυτών-

(α) να επιβάλλει μέτρα ή ποινές που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 88·

(β) να αναβάλλει την υπόθεση ως προς την επιβολή οποιασδήποτε ποινής ή μέτρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 και να ενεργήσει,

σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 89 ως προς τη σύνταξη γραπτής έκθεσης από κηδεμονευτικό λειτουργό, η οποία θα υποβοηθήσει το Δικαστήριο στον καθορισμό της κατάλληλης ποινής ή άλλου τρόπου αντιμετώπισης του μαθητή που ασκεί εκφοβισμό και έχει κριθεί ένοχος, επιβάλλοντας κατά την κρίση του, περιορισμό αυτού σε χώρο κράτησης παιδιών ή άλλους όρους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 90 έως 95.

- (γ) να αναστείλει την επιβληθείσα ποινή, υπό τους προβλεπόμενους από τις διατάξεις του άρθρου 96 όρους και προϋποθέσεις
- (δ) να εκδώσει, ανάλογα με την περίπτωση, οποιοδήποτε από τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 97 έως 117 διατάγματα και/ή να επιβάλει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων αυτών, οποιοδήποτε άλλο μέτρο ή όρο
- (ε) να εφαρμόσει ως έσχατο μέτρο τις διατάξεις του Μέρους VI αυτού ως προς την επιβολή της ποινής κράτησης μαθητή που ασκεί εκφοβισμό και έχει κριθεί ένοχος, νοουμένου ότι κατά την ημερομηνία

έκδοσης της απόφασης, ούτος έχει συμπληρώσει
το δέκατο έκτο (16^ο) έτος της ηλικίας του.

Κατατέθηκε στην ολομέλεια της Βουλής στις 12 Μαΐου 2022.

ΤΙ/ΓΧ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σκοπός της παρούσας πρότασης νόμου είναι η θέσπιση του ιδιώνυμου αδικήματος του σχολικού εκφοβισμού, του γνωστού ως «bullying», το οποίο θα επισύρει ποινή φυλάκισης μέχρι δώδεκα (12) μήνες ή χρηματική ποινή μέχρι δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ή και τις δύο αυτές ποινές.

Όπως είναι γνωστό, ο σχολικός εκφοβισμός ως φαινόμενο προσλαμβάνει στις σημερινές κοινωνίες ολοένα και πιο ανησυχητικές διαστάσεις μεταξύ ανηλίκων σε σχολικούς ή/και άλλους συναφείς χώρους όπου συναθροίζονται μαθητές και σε αυτό εμπλέκονται πολλά μέρη, ήτοι ο μαθητής που δέχεται τη βία, ο μαθητής και/ή η ομάδα μαθητών που ασκεί τη βία, ο μαθητής και/ή οι μαθητές θεατές, οι οποίοι παρίστανται κατά την τέλεση αλλά και οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς.

Η σχολική βία, όπως σχετικά τονίζεται, (Olwens) διαφέρει από το «πείραγμα» μεταξύ φίλων, στο πλαίσιο του παιγνιδιού, το οποίο επ' ουδενί αποσκοπεί στην πρόκληση σωματικού ή ψυχικού πόνου, εν αντιθέσει με τον σχολικό εκφοβισμό στον οποίο εμπλέκονται μαθητές που δεν έχουν φιλικές σχέσεις και οι οποίοι μεταξύ τους παρουσιάζουν ανισορροπία δυνάμεων όσον αφορά τα ατομικά, κοινωνικά ή άλλα χαρακτηριστικά. Συναφώς, ο σχολικός εκφοβισμός αποσκοπεί στην πρόκληση φόβου, αναστάτωσης, απομόνωσης, βλάβης και σωματικού ή ψυχολογικού πόνου ή άλλων ανάλογων καταστάσεων.

Κρίνεται, λοιπόν, ότι πέραν των διάφορων προληπτικών μέτρων, τα οποία η πολιτεία βάσει της ήδη θεσπισθείσας νομοθεσίας, ήτοι του περί της Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Ενδοσχολικής Βίας Νόμου [Αρ. Νόμου 185(Ι) του 2020] οφείλει να λάβει προς αποτροπή της εκδήλωσης του εν λόγω φαινομένου νεανικής παραβατικότητας, στα οποία περιλαμβάνονται μηχανισμοί και δράσεις εκτός και εντός του σχολείου, όπως η σύσταση εθνικού προτύπου για τον καθορισμό των απαιτήσεων

εφαρμογής συστήματος για την καταπολέμηση της ενδοσχολικής βίας, η εκπόνηση του επιμέρους στρατηγικού σχεδιασμού πρόληψης και αντιμετώπισης της ενδοσχολικής βίας, η σύσταση της Επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας σε κάθε σχολείο κατά την έναρξη του σχολικού έτους, η εκπόνηση κώδικα συμπεριφοράς και δεοντολογίας σε κάθε σχολείο, η σύσταση Ομάδας Ασφαλούς Σχολείου για την υλοποίηση της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και άλλα συναφή, είναι αναγκαία και η ποινικοποίηση των πράξεων που συνιστούν σχολικό εκφοβισμό «bullying» ως μέτρου κατασταλτικού, νοουμένου ότι η εν λόγω επιμέρους πράξη σχολικού εκφοβισμού δεν τιμωρείται με ποινή βαρύτερη της προβλεπόμενης από τον προτεινόμενο νόμο, είτε από τον Ποινικό Κώδικα είτε από άλλο ισχύοντα Νόμο.

Σημειωτέον ότι η ποινικοποίηση του σχολικού εκφοβισμού και η διασύνδεση της καταδίκης του μαθητή που ασκεί εκφοβισμό και έχει κριθεί ένοχος από αρμόδιο δικαστήριο με την επιβολή αναμορφωτικών μέτρων, στο πλαίσιο του προσφάτως ψηφισθέντος περί Παιδιών σε Σύγκρουση με τον Νόμο Νόμο, [Αρ. Νόμου 55(Ι) του 2022] θα δώσει το αναγκαίο υπόβαθρο προς αναμόρφωση των προσώπων που εμπλέκονται σε πράξεις άσκησης σχολικού εκφοβισμού, δεδομένου ότι έχει επιστημονικά τεκμηριωθεί ότι τα ανήλικα πρόσωπα που εμπλέκονται σε πράξεις σχολικού εκφοβισμού, στην ενήλικη τους ζωή παρουσιάζουν εγκληματικές τάσεις.

Αννίτα Δημητρίου

Πρόεδρος Βουλής των Αντιπροσώπων